



Balladák

A Capella Silentium balladaestje

Balladák a középkortól napjainkig

2018. március 23., 20:00

K11 Művészeti és Kulturális Központ

Benjamin Britten: The Ballad of Green Broom

(A zöld cirok balladája)

Wilhelm Stenhammar: Tre Körvisor

(Három kórusdal)

September

(Szeptember)

I seraillets have

(A szerájok kertjében)

Havde jeg, o havde jeg en Dettarson, o je!

(Ha lenne, ó ha lenne egy kisfiú-unokám!)

Guillaume de Machaut: Biauté qui toutes autres pere

(A szépség egyenlő az összes szépséggel)

Molnár Anna balladája

Jaako Mäntyjärvi: Deux ballades de Francois Villon

(Két ballada Francois Villon-tól)

Ballades des dames du temps jadis

(Ballada a hajdani idők dámáiról)

Jeu

(Játék)

Manning Sherwin - Gene Puerling: A Nightingale Sang in Berkeley Square

(Egy csalogány énekelt a Berkeley téren)

Robert Schumann: Vom verwundeten Knaben

(A megsebzett fiúról)

Mikhail Ippolitov-Ivanov: Elzászi Ballada

Zámbó Jonatán: Ballada

Molnár Anna balladáját Konkoly Csenge énekli.

Kérjük, a műsorszámok között ne tapsoljanak!

Tragédia, dalban elbeszélve. Talán ez az a definíció, ami kis gondolkozás után mindannyiunknak eszébe jutna. De valóban ennyi lenne a ballada fogalma? Nem, sajnos itt nem állhatunk meg. Ugyanis a ballada kifejezés a különböző országokban különböző korszakokban különböző formát öltve különböző jelentéseket vesz fel. A balladaest folyamán találkozunk majd néhány népballadával, egészen pontosan egy angol, egy elzászi egy német és két magyar balladával. Megismerkedhetünk a balladával, mint középkori zenei, illetve mint irodalmi formával, és végül, de nem utolsó sorban hallhatunk majd jazz-balladát is.

Benjamin Britten: The Ballad of Green Broom

Benjamin Britten, angol zeneszerzőnek idén leszünk túl 5 évvel születésének 100. évfordulóján. Édesapja fogorvos, de amatőr zenész, édesanyja pedig énekes volt, aki éveket látta el a Lowestofti Kórustársaság titkársági feladatait. Talán ezért sem meglepő, hogy Britten nevéhez jelentős mennyiségű vokális irodalom fűződik, de persze az angol énekes hagyományokat sem vethetjük el.

1950-ben komponálta Five Flower Songs (Öt virágének) című öt tételes művét, ami ajándék volt a botanikus házaspár (talán ezért a témaválasztás), Dorothy és Leonard Elmhirst számára 25. házassági évfordulójuk alkalmából.

A tételek címei:

1. To Daffodil (A nárciszhoz)
2. The Succession of the Four Sweet Months (A négy egymást követő kedves hónap)
3. Marsh Flowers (Mocsári gólyahír)
4. Evening Primrose (Esti kankalin)
5. The Ballad of Green Broom (A zöld cirok balladája).

Az öt tétel közül most az utolsót, a The Ballad of Green Broom címűt szövegezzük meg.

A magyarul *Cirok Jani Balladája* címen is ismert darab egy szatirikus hangvételű angol vígballadát dolgoz fel. Egész Nagy-Britannia-szerte fellelhető, de a legtöbb gyűjtés Anglia területéről származik. Vidám, könnyű szívű történet, amiben egy lusta cirokvágó legény vonakodva indul munkába, amíg egy hölgy fel nem hívja magához a szobájába, és össze nem házasodnak:

The Ballad of Green Broom

There was an old man lived out in the wood,
And his trade was a-cutting of broom, green broom,
He had but one son without thought without good
Who lay in his bed till 't was noon, bright noon.

The old man awoke one morning and spoke,
He swore he would fire the room, that room,
If his John would not rise and open his eyes,
And away to the wood to cut broom, green broom.

So Johnny arose and slipp'd on his clothes
And away to the wood to cut broom, green broom,
He sharpen'd his knives, and for once he contrives
To cut a great bundle of broom, green broom.

A zöld cirok balladája

Volt egyszer egy öregember, aki az erdőben élt,
Cirok-seprűk eladásával kereste kenyerét,
Egyetlen semmirekellő fia volt csak,
Aki addig feküdt az ágyában, míg hasára nem sütött a nap.

Egy nap fölkelt az öregember, és azt mondta,
Esküszik, hogy felgyújtja a fiú szobáját,
Ha az ő John fia nem kel fel, nem nyitja ki szemeit,
És megy ki az erdőbe zöld cirokot vágni.

Így hát Johnny felkelt, felvette ruháját,
És kiment az erdőbe zöld cirokot vágni.
Megélezte késeit és elhatározta, hogy most az egyszer
Egy hatalmas köteg cirokot fog gyűjteni.

When Johnny pass'd under a Lady's fine house,
Pass'd under a Lady's fine room, fine room,
She call'd to her maid: "Go fetch me," she said,
"Go fetch me the boy that sells broom, green broom!"

When Johnny came into the Lady's fine house,
And stood in the Lady's fine room, fine room,
"Young Johnny" she said, "Will you give up your trade
And marry a lady in bloom, full bloom?"

Johnny gave his consent, and to church they both went,
And he wedded the Lady in bloom, full bloom;
At market and fair, all folks do declare,
There's none like the Boy that sold broom, green broom.

Amikor Johnny éppen egy hölgy cifra háza mellett járt,
Épen a hölgy cifra szobája előtt járt,
A hölgy hívta szolgálóját: „Hozd ide nekem!” – mondta,
„Hozd ide nekem a fiút, aki zöld cirokot árul!”

Mikor Johnny bejött a hölgy szép házába,
És ott állt a hölgy szép szobájában,
A hölgy így szólt hozzá: Ifjú Johnny, földnád-e a munkádat
És elvennél-e egy hölgyet élete virágában?

Johnny beleegyezett, elmentek mindketten a templomba,
És feleségeül vette a hölgyet élete virágában.
A piacon és a vásárban az összes népek skandáltak,
Nincs még egy olyan fiú, mint aki eladta a zöld cirokot!

Wilhelm Stenhammar: Tre körvisor (Három kórusdal)

Wilhelm Stenhammar 1871-ben született Stockholmban. A századfordulós Svédország egyik legjelentősebb zenei alakja mint zeneszerző, zongorista és karmester. Most elhangzó darabja egy igen fiatalkori műve, 1890-ben írta. Ekkoriban még zeneszerzésből és vezénylésből autodidakta módon fejlődött, de "tanulatlansága" nem tűnik ki ezekből a kompozíciókból.

A mű szövegeit Jens Peter Jacobsen, dán költő szerezte. A romantikus költő versei Stenhammar válogatásában három különböző hangulatot idéznek fel. Az első tétel egy szomorkás, magányos estét idéz fel, a második tételben elidőzünk egy szeráj kertjében, majd a harmadik tételben belebújunk egy, a boldog jövőjéről álmódzó fiatal bőrbe.

September

Alle de voksende Skygger
Har vævet sig sammen til en,
Ensom paa Himmelen lyser
En Stjerne saa straalende ren,
Skyerne have saa tunge Drømme,
Blomsternes Øjne i Duggraad svømme,
Underligt Aftenvinden
Suser i Linden.

Jens Peter Jacobsen

Szeptember

Minden növekvő árnyék
Egyé fonódott,
Egyedül fönn az égen ragyog
Egy magányos csillag fényesen és tisztán,
A felhők erősen ábrándoznak,
A virágok szemei harmatkönnyben úsznak,
És az esti szél
Rejtélyesen zörgeti a hársfákat.

I seraillets have

Rosen sænker sit Hoved, tungt
Af Dug og Duft,
Og Pinjerne svaje saa tyst og mat
i lumre Luft.
Kilderne vælte det tunge Sølv
I døsig Ro,

Minareterne pege mod Himlen op
I Tyrketto,
Og Halvmaanen driver saa jævnt afsted
Over det jævne Blaa,
Og den kysser Rosers og Liljers Flok,

A szerájok kertjében

A rózsá lehajtja a fejét,
Harmattól és illattól nehezülten,
A fenyők csöndesen lengenek,
És ájuldoznak a tikkasztó levegőben.
A patakok teljes nyugodtsággal
Görgetik vas-nehéz hordalékukat,

A minaretek a török mennyországra
Mutatnak,
És a félhold lassan továbbsodródik
Az est-kék felett,
És megcsókolja a rózsák és liliomok áradatát,

Alle de Blomster smaa
I Seraillets Have,
I Seraillets Have.

J. P. Jacobsen

Havde jeg, o havde jeg, en Dettarsøn, o je!

Havde jeg, o havde jeg en Dattersøn, o ja!
Og en Kiste med mange, mange Penge,
Saa havde jeg vel ogsaa havt en Datter, o ja!
Og Huus og Hjem og Marker og Enge.

Havde jeg, o havde jeg
en Datterlil, o ja!
Og Huus og Hjem og Marker og Enge,
Saa havde jeg vel ogsaa havt
en Kjærrest, o ja!
Med Kister med mange, mange Penge.

J. P. Jacobsen

Mind azokat a piciny virágokat
A szerájok kertjében,
A szerájok kertjében.

Ha lenne, ó ha lenne egy fiúunokám, ó igen!

Ha lenne, ó, ha lenne egy fiúunokám, ó igen!
És egy láda teletöltve pénzzel,
Akkor már lehetne egy lányom is, ó igen!
És házam, és mezők és rétek.

Ha lenne, ó, ha lenne
egy lányunokám, ó igen!
És házam, és mezők és rétek,
Akkor már lehetne
egy menyasszonyom is, ó igen!
És egy láda teletöltve pénzzel.

Guillaume de Machaut: Biaute qui toutes autres pere

Guillaume de Machaut költő, zeneszerző, 1300 körül született Franciaországban. Ekkoriban egy új zenei irányzat nyert teret magának, az Ars nova (Új művészet), ami Philippe de Vitry 1320 körül napvilágot látott azonos című elméleti munkájáról kapta a nevét. Machaut is ehhez az irányzathoz köthető. Sokat tett a motetta fejlesztéséért (izoritmikus motetta) és sok darabot írt a szintén viszonylag újdonságnak számító „fix formákban”: rondeau, virelai és ballade. Ezek mind francia költészeti, de egyben zenei formák is: a versszakok és refrének adott sorrendű váltakozásán alapulnak.

A ballade 3 versszakos költemény, ahol a versszakok egyenként 8 sorból állnak, általában ababbcbC rímképlettel. Az utolsó sor a refrén. A 3 strófát gyakran követi egy négysoros befejező strófa általában egy „Hercegnek” ajánlva. Rímképlete: bcbC.

Persze Machaut-nál egy kicsit másképpen alakul. A legszembetűnőbb, hogy az ő ballade-jai befejező strófa nélküliek és nem is csak nyolcsoros versszakokat használ, hanem számos hétsorost is találni versei között, valamint ezekből adódóan a rímképlet is másképp rendeződik. Jelen költeményben ababccD-vel találkozunk, amit zeneileg a következő formával támaszt meg: ACACBC. Ha összesítjük, a vers refrénjének dallama egy versszakon belül is visszatér, így összesen háromszor hangzik el.

A három strófából most az elsőt és a harmadikat hallhatják előadásunkban.

Biaute qui toutes autres pere

Biauté qui toutes autres pere
Envers moy diverse et estrange,
Douceur fine à mon goust amere,
Corps digne de toute loange,

Szépség, mely felér minden szépséggel

Szépség, mely felér minden szépséggel,
Felém szeszélyes és hideg,
Édessége nekem keserűséget hoz,
Test, mely minden magasztalást megér,

Simple vis à cuer d'aïmant,
Regart pour tuer un amant,
Samblant de joie et response d'esmay
M'ont ad ce mis que pour amer murray.

Detri d'ottri que moult compere,
Bel Acueil qui de moy se vange
Amour marrastre et nompas mere,
Espoir qui de joie m'estrangle,
Povre secours, desir ardant,
Triste penser, cuer souspirant,
Durté, desdaing, dangier et refus qu'ay
M'ont ad ce mis que pour amer murray.

Si vueil bien qu'à ma dame appere
Qu'elle ma joie en doleur change
Et que sa bele face clere
Me destruit, tant de meschief sen je,
Et que gieu n'ay, revel ne chant,
N'einsi com je seuil plus ne chant,
Pour ce qu'Amour, mi oueil et son corps gay
M'ont à ce mis que pour amer murray.

Guillaume de Machaut

Molnár Anna balladája

Az Európa-szerte ismert Kékszakáll-monda, amelyre Balázs Béla szöveggönyvéből Bartók Béla operát készített, a szeretőit meggyilkoló nílcsábító története a magyar balladaváltozatokban a többi európai balladától eltérően végződik: a csábító halálával, az áldozatul kiszemelt hősnő szerencsés megmenekülésével és férjéhez, gyermekéhez való visszatérésével. A Molnár Anna ballada egyik moldvai (Klészse) változatában – itthon is egyedülálló módon – a hazatérő Molnár Annának a férj nem kegyelmez meg:

„Gyere velem bié e bécsbe,
Mennyé pénzt hoztam én velem.”
Jámbor gazda biément bécsbe,
Elvevé a fiényes kardját,
Elcsapá e genge nyakát.

A ballada a valamivel több, mint egy hónapja elhunyt Kallós Zoltán népzene gyűjtő, néprajzkutató 2005-ös gyűjtése Gyimesfelsőlokról. Ezzel szeretnénk tisztelni az emléke előtt.

Előadja: Konkoly Csenge

Tiszta arc mágnesként vonzó szívvel,
Tekintet, mely képes megölni egy szeretőt,
Örömet tettet és válasza hideg,
Mindez oda sodor, hogy szerelmemért
meg kell halnom.

Későn tér belátásra, aki szenved,
Szívesen látott, ki bosszút áll rajtam,
Mostoha szerelem, anyátlan,
Remény, mely az örömtől
csak távolabb sodor,
Csalfa menedék, te, égető vágy,
Szomorú álom, epedő szív,
Keménység, megvetés, gőg és elutasítás amim van,
Mindez oda sodor, hogy szerelmemért
meg kell halnom.

De úgy akarnám, hogy hölgyem megértse,
Hogy örömet fájdalommal változtatja,
És hogy szép, sugárzó arca
Összetör engem, oly szerencsétlenül
érezem magam,
És hogy játékom, örööm, énekelni válok nincsen,
Többé már, ahogy szoktam, nem is éneklek,
Mert a Szerelem, a szemem és az ő szép alakja
Oda sodor, hogy szerelmemért meg kell halnom.

Jaako Mäntyjärvi: Ballade des dames du temps jadis

Jeu

Mäntyjärvi kortárs finn zeneszerző, fordító 1963-ban született, Turkuban. A Helsinki Egyetemen tanult muzikológiát, angol nyelvészetet és filológiát, ekkor már angol-finn és finn-angol fordításai is megjelentek. Később zeneelméletet és kórusvezénylést tanult a Sibelius Akadémián.

Magát mint zeneszerzőt, eklektikus hagyománytisztelőként jellemzi: eklektikus, mert számos stílus és korszak hatását építette saját zenei nyelvébe; hagyománytisztelő, mert a zenei nyelvezete hagyományos megközelítésen alapszik, a modern eszközöket csak takarékosan használja. Mivel ő maga is gyakorló kórusénekes, a műveinek nagy részét is kórusra írta.

Nincs ez másként a Deux ballades de Francois Villon (Két ballada Francois Villon-tól) című 2001-ben komponált művével sem. A két költemény – Ballade des dames du temps jadis (Ballada a hajdani idők dámáiról) és Ballade des pendus (Akasztottak balladája) – közül az első fog most felcsendülni a hozzá tartozó hangszeres zenét utánzó meglepetés tétellel – „Jeu” (Játék) – együtt. A mű hangzásában és szerkesztésében szándékosan emlékeztet minket a középkori francia zeneszerzők, például a ma is hallott Machaut zenéjére.

Villon balladái a Machaut-nál említett hagyományos formában íródtak: 3x8 és a befejező 4 sor, a versszakok végén a refrénnel, a „hajdani idők dámáiról” esetében szállóigévé vált „De hol van a tavalyi hó?” sorral.

Ballade des dames du temps jadis

Dictes-moy où, n'en quel pays,
Est Flora, la belle Romaine?
Archipiade, ne Thaïs,
Qui fut sa cousine germaine?
Echo, parlant quand bruyt on maine
Dessus rivièrre ou sus estan,
Qui beaulté eut trop plus qu'humaine?...
Mais où' sont les neiges d'antan!

Où est la très-sage Heloïs,
Pour qui fut chastré et puis moyne
Pierre Esbaillart, à Sainct-Denys?
Pour son amour eut cest essoyne.
Semblablement, où est la Royne
Qui commanda que Buridan
Fust fetté en ung sac en Seine?
Mais où sont les neiges d'antan!

La royne Blanche comme ung lys,
Qui chantoit à voix de seraine,
Berthe au grand pied, Beatrix, Allys,
Haremburgis, qui tint le Mayne,
Et Jehanne, la bonne Lorraine,
Qu'Anglois bruslerent à Rouen:
Où sont-ils? Vierge souveraine?...
Mais où sont les neiges d'antan!

Ballada a hajdani idők dámáiról

Mondd, hol is van, mely földön is
Flóra, a szép római dáma?
Archippiada és Thais,
hol az ő édes nénje-ángya?
S folyón, tavon ha kél a lárma,
szólal, de hol is van Echó?
Embernek túlszép volt az árva...
De hol van a tavalyi hó?

Hol van a tudós Helois,
ki miatt herélt voltát bánta
Esbaillart Péter s Sainct Denys
rendjében is szerelmét szánta?
S a királyné, ki Buridant a
Szajnába volt parancsoló!
Hogy zsákba kössék, úgy kívánta...
De hol van a tavalyi hó!

A maine-i Harembourges, Alisz,
Nagylábú Berta, Beatrix,
Blanka –liljom színű volt maga is, –
Szűzanyám, hol van szirénhangja?
S akit az angolok Rouenba'
megégetének, ő, a jó,
a lorraine-vidéki Johanna?
De hol van a tavalyi hó?

Envoi

Prince, n'enquerez, de sepmaine,
Où elles sont, ne de cest an,
Car ce refrain le vous remaine:
Mais où sont les neiges d'antan!

Francois Villon

Ajánlás

Herceg, hogy hol vannak, hétszámra
ezidén firtatni se jó,
nehogy a nóta újra járja:
de hol van a tavalyi hó!

fordította: József Attila

Manning Sherwin-Gene Puerling: A Nightingale Sang in Berkeley Square

Manning Sherwin amerikai zeneszerző 1902-ben született Philadelphiában. A Columbia Egyetemen tanult, mielőtt befutott volna musical és filmzene szerzőként. Az A Nightingale Sang in Berkeley Square című slágerét 1940-ben komponálta, a londoni Comedy Theatre New Faces című műsorára. A dal azóta igen közkedvelt lett világszerte, rengeteg feldolgozást készítettek belőle, amilyen például Gene Puerling Grammy-díjas hangszerelése is, a The Manhattan Transfer számára.

Maga a dal eredetileg egy populáris alkotás, szimfonikus kísérettel. Habár ebben a feldolgozásban jazz-balladának tituláljuk, valójában talán közelebb áll Sherwin populáris hangjához, mint egy valódi jazz-ihletésű dalhoz. A jazz-balladák talán az afro-amerikai balladák jazz-be épülésének eredményei, de azon túlmenően, hogy felfedezhető bennük egy bizonyos elbeszélő karakter, más vonatkozásban nincsenek rokonságban a néger folklór balladatípusával. Ma a jazz néhány különös szépségű és egészen lassú tempójú darabot nevez balladának.

A Nightingale Sang in Berkeley Square

That certain night, the night we met
There was magic abroad in the air,
There were angels dining at the Ritz
And a nightingale sang in Berkeley Square.

I may be right, I may be wrong,
But I'm perfectly willing to swear
That when we kissed and said goodbye,
A nightingale sang in Berkeley Square.

The moon that lingered over London town,
Poor puzzled moon he wore a frown,
How could he know we two were so in love!
The whole darn world seemed upside down,

The streets of town were paved with stars,
It was such a romantic affair,
And as we kissed and said goodbye,
A nightingale sang in Berkeley Square.

Eric Maschwitz

Egy csalogány énekelt a Berkeley téren

Aznap este, amikor találkoztunk,
Volt valami varázslatos a levegőben,
Angyalok vacsoráztak a Ritz-ben,
És egy csalogány énekelt a Berk'ley téren.

Talán igazam van, talán nincs,
De biztosan meg mernék esküdni,
Hogy amikor csókot váltottunk és elköszöntünk,
Egy csalogány énekelt a Berk'ley téren.

A hold, ami London városa felett időzött,
Szegény, zavart hold, homlokráncolva figyelt,
Honnan is tudhatta volna, hogy mi ketten mennyire
szerelmesek vagyunk!
Az egész világ a feje tetejére állt,

A város utcái csillagokkal voltak kikövezve,
Micsoda romantikus affér volt,
És amikor csókot váltottunk és elköszöntünk,
Egy csalogány énekelt a Berk'ley téren.

Robert Schumann: Vom verwundeten Knaben

Schumann a romantikus zene egyik legkiemelkedőbb és legnépszerűbb alakja, és a legnagyobb tiszteletnek örvendő zenekritikusa. Több kötetnyi kórusra írt románc és ballada fűződik a nevéhez. A Vom den Verwundeten Knaben (A sebesült fiúról) az Op. 75-ös sorozat ötödik, utolsó darabja. Ez a népballada sokkal inkább koncentrálna a kedvesét sirató lány lelkiállapotára, mintsem a történet elmesélésére. Schumann ehhez hűen dolgozza fel a jelenetet, a lány feltörő zokogásával és a férfikar megdöbbenő mozdulatlanságával rajzolva elénk a történet hangulatát.

Von dem Verwundeten Knaben

Es wollt' ein Mädchen früh aufstehn
Und in den grünen Wald spazieren geh'n.

Und als sie nun in den grünen Wald kam,
Da fand sie einen verwundeten Knab'n.

Der Knab', der war von Blut so rot,
Und als sie sich verwandt, war er schon tot.

"Wo krieg' ich nun zwei Leidfräulein,
Die mein fein's Liebchen zu Grabe wein'n?"

Wo krieg' ich nun sechs Reuterknab'n,
Die mein fein's Liebchen zu Grabe trag'n?"

Wie lang' soll ich denn trauren geh'n?
Bis alle Wasser zusammengeh'n?"

Ja, alle Wasser geh'n nicht zusamm,
So wird mein Trauren kein Ende ha'n."

A sebesült fiúról

Egyszer egy leány korán akart felkelni,
Hogy kimenjen a zöld erdőbe sétálni.

Amint a zöld erdőbe ért,
talált egy megsebesült fiút.

A fiú vöröslött a vértől,
És a lány hiába akart segíteni, a fiú már halott volt.

„Hol talállok most két siratóasszonyt,
Aki elsiratják az én drága kedvesemet a sírba!

Hol talállok most hat ifjú lovagot,
Aki elviszik az én kedvesemet a sírba!

Meddig kell őt gyászolnom?
Amíg a világ összes vize össze nem gyűlik!

A világ összes vize soha nem gyűlik össze,
Így az én gyászom sohasem fog véget érni!"

Mikhail Ippolitov-Ivanov: Elzászi ballada

Ippolitov 1859-ben született a Szentpétervárhoz közeli Gatchina-ban. Zeneszerzőként, karmesterként, és tanárként is működött élete folyamán. 1897-ben írta az Elzászi balladát, aminek két változata is létezik: az itt elhangzó vegyeskari (Op. 15a), és egy nőikari (Op. 15b) darab.

A francia szöveget Volkovszkoj fordította oroszra, a darabot a szerző az Orosz Kórus Társaságnak ajánlja. Ippolitov hét évet tartózkodott Tbilisizben, Grúzia fővárosában, ahol a helyi egyetem igazgatója volt, illetve ő vezette a Tbiliszi zenekart is. Ez alatt a pár év alatt munkája gyümölcseként felkeltette a régió érdeklődését a műzene iránt.

Elzászi ballada

Élt az országban egy király, öreg és szegény volt,
Minden kincse közül csak lányát, Gertrúdot őrizte.

Élt vele egy lovag, Haroldnak hívták,
Minden szépség közül csak a fiatal Gertrúdot szerette.

De a szerelmük véget ért:
Egy szaracén megölte a lovagot a szent keresztért folytatott háborúban.
Gertrúd azóta várja, hogy visszajöjjön.

Nappal és sötét éjjel állandóan várt, szenvedve várt,
És azóta is várja, hogy visszajöjjön.

Élt az országban egy király, öreg és szegény volt.
Minden kincse közül csak lányát, Gertrúdot őrizte.

Így énekelték a dalt az országomban.

Zámbó Jonatán: Ballada

Zámbó Jonatán fiatal zeneszerző a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen végzett zeneszerzés szakon. Előszeretettel ír vokális kompozíciókat, jelentsen ez kórust vagy szólístát. 1992-es születésű, de már számos elismerést tudhat magáénak: az ő szerzeményét énekelte több ezer ember a 2014-es Kórusok Éjszakája záródalaként, a 2017-es UMZF zeneszerző verseny 2. helyezettje kamara kategóriában, az Arany János-émlékév alkalmából meghirdetett zeneszerző verseny megosztott 3. helyezettje zongorakíséretes dal vagy dalciklus kategóriában. A koncerten ősbemutatóként elhangzó Angoli Borbála ballada-feldolgozása is pályázatgyőztes kompozíció: a Gulyás György születésének 100. évfordulója alkalmából kiírt zeneszerzői pályázat győztese.

Angoli Borbála balladája a szegénybe esett lány története. Az orosz, ukrán népköltészetben és Nyugat-Európában egyaránt megtalálható. A szerző kitűnő érzéssel zenésíti meg a ballada mélységeit, olykor a hangulat illusztrálásával, a szereplők lelkiállapotának ábrázolásával, olykor pedig finom madrigalizmussal. A ballada fonala közepén megszakad egy lassú, parlando epizód erejéig, majd kérlelhetetlenül újra elindul a tragédia felé.

Köszönjük Terrayné Ifjú Erzsébetnek, és Ujházi Jánosnak, valamint Terray Boglárkának és Csipes Zoltánnak a fordításokhoz kapott segítségét, és Bendix-Nielsen Dávidnak a dán kiejtésben való eligazításunkat!

A CAPELLA SILENTIUM 2009-ben alakult Várkonyi Tamás vezetésével, azzal a céllal, hogy az a cappella kórusirodalom elfeledett szépségeit felkutassa és megszólaltassa korszaktól, stílusoktól függetlenül; a zenetörténet rejtett összefüggéseit, kölcsönhatásait, zeneszerzők alkotásainak kapcsolatát izgalmas és újszerű szövegkörnyezetben bemutassa a mai hallgató számára. Repertoárjában mintegy kétszáz mű szerepel, amelyeket mintegy ötven koncerten adott elő, tizenöt tematikus műsor keretében. Bár a versenyeken szereplés nem tartozik fő céljai közé, az első három évben két nemzetközi versenyen is megmérettette magát. Alig egy évvel megalakulása után, a 2010-ben megrendezett bécsi Schubert Versenyen elnyerte a kötelező mű legjobb előadásáért járó különdíjat, valamint továbbjutott a legjobbaknak fenntartott nagydíjas versenyre. Két évvel később pedig, 2012 októberében a vegyeskari kategória második helyén végzett Riminiben, ahol a legjobb kamarakórusnak járó különdíjat is neki ítélte a zsűri.

A CAPELLA SILENTIUM TAGJAI:

Csipes Zoltán

Försönits András

Karsa Ilona

Kérges Dániel

Németh Zsuzsa

Stippinger Anita

Szablics Karolin

Terray Boglárka

Művészeti vezető: Mészáros Máttyás és Csernyik Balázs Ferenc

Részletes koncertlista és egyéb információk:

capellasilentium.hu